

Rok szkolny 2025/2026

**Program wychowawczo –
profilaktyczny**

Szkoły Podstawowej
im. Stanisława Wyspiańskiego
w Bibicach

Spis treści

Podstawy prawne.....	3
Wstęp.....	6
Misja szkoły.....	7
Sylwetka absolwenta.....	7
Działalność wychowawcza szkoły.....	8
Działalność profilaktyczna szkoły.....	8
Czynniki chroniące.....	9
Czynniki ryzyka.....	10
Identyfikacja problemu.....	11
Cele i działania do realizacji.....	14
Harmonogram, czyli struktura i sposób realizacji zadań uwzględniających wartości w wychowaniu, priorytety polityki oświatowej państwa, lokalne potrzeby i strategie profilaktyczne oraz informacje o konkretnych działaniach – adresowane do uczniów.....	23
Programy, projekty i innowacje zgłoszone lub planowane do zgłoszenia do realizacji w roku szkolnym 2025/2026.....	23
Realizatorzy szkolnych działań wychowawczo – profilaktycznych.....	24
Instytucje współpracujące ze szkołą.....	27
Rodzice jako realizatorzy działań profilaktycznych.....	27
Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki.....	28
Ewaluacja programu.....	28
Plan pracy wychowawcy klasy na rok szkolny 2025/2026.....	29

Podstawy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
14. Statut Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Bibicach.
15. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Bibicach, przygotowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), które stanowią osobny dokument.

16. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2024/2025 ustalone na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.)
  1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
  2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
  3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
  4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.
  5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
  6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
  7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii, nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
  8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Przy opracowaniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły uwzględniono także:

1. dotychczasowe doświadczenia szkoły;
2. zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowywania i profilaktyki w szkole i środowisku;
3. przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami w szkole i środowisku, działalnością uczniów w cyberprzestrzeni;
4. przeprowadzoną analizą czynników chroniących i czynników ryzyka;
5. przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

Program realizowany będzie przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją, ze specjalistami: pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, terapeutą pedagogicznym, doradcą zawodowym, logopedą, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami uczniów, a także z instytucjami i organizacjami pozarządowymi wspierającymi proces wychowawczy.

Wstęp

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.” (art.1 pkt 3 *Ustawy Prawo Oświatowe*).

Głównym zadaniem wychowawczo - profilaktycznym szkoły jest wzmacnianie ucznia we wszystkich jego sferach rozwojowych: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej (model profilaktyki zintegrowanej), kształcenie wrażliwych młodych ludzi, którzy przestrzegają normy społeczne, mają szacunek wobec innych, wykazują postawę wzajemnej tolerancji oraz pielęgnują tradycję szkolną, regionalną i narodową. Ponadto szkoła pomaga i towarzyszy uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz kształci u niego umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Nadrzędnym celem jest ochrona dziecka przed wszelkimi czynnikami ryzyka, mogącymi w jakikolwiek sposób zaburzyć jego rozwój psychofizyczny.

Szkolny Program wychowawczo - profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska wychowawczego szkoły. Jest on zgodny z podstawą programową kształcenia ogólnego i stanowi uzupełnienie programów edukacyjnych. Jest powiązany ze Szkolnym Programem Promocji Zdrowia. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej.

Założenia Programu wychowawczo - profilaktycznego dotyczące działań profilaktycznych należy prowadzić na następujących poziomach profilaktyki:

1. Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna) kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie;
2. Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności;
3. Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

Misja szkoły

"Kreatywni, otwarci, ciekawi świata"

Nasza szkoła jest miejscem, gdzie stwarza się warunki do nauki dla wszystkich dzieci. Nasi nauczyciele dostosowują przekazywanie odpowiedniej wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci. Umożliwiają im poznawanie świata w jego jedności i złożoności. Wspomagają ich samodzielność uczenia się. Inspirują ich do wyrażania własnych myśli i przeżyć. Rozbudzają ich ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji. W naszej szkole pielęgnuje się tradycje: szkolną, regionalną i narodową. Wspiera się dziecko w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej oraz pomaga przezwyciężyć niepowodzenia szkolne. Uczy się przestrzegania norm społecznych, szacunku wobec innych oraz wzajemnej tolerancji. Szkoła współpracuje i wspiera rodziców w procesie wychowania dziecka. Jesteśmy szkołą wychowującą w duchu humanizmu, poszanowania godności człowieka, kształtujemy ludzi otwartych na poznawanie świata i siebie oraz rozumiejących konieczność życia w harmonii ze środowiskiem.

W roku szkolnym 2025/2026 działaniem priorytetowym jest wspieranie rozwoju kompetencji społeczno - obywatelskich uczniów, profilaktyka przemocy rówieśniczej oraz zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży. Istotne znaczenie przypisuje się również edukacji w zakresie higieny cyfrowej, krytycznej analizy informacji oraz odpowiedzialnemu korzystaniu z Internetu oraz zasobów sztucznej inteligencji.

Sylwetka absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Bibicach, na miarę swojego wieku, jest zdolny do samodzielnego analizowania i podejmowania decyzji. Wartościuje dobro i zło, kieruje się zasadami humanitaryzmu, tolerancji. Swoją postawą wyraża szacunek wobec ludzi innych ras, wyznań, przekonań. Odpowiedzialnie podchodzi do zadań, sumiennie wykonuje powierzone mu prace. Zna i rozumie zasady współzycia społecznego, jest tolerancyjny, posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych. Korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy i informacji, potrafi krytycznie je analizować oraz racjonalnie wykorzystywać nowoczesne technologie, nie wyłączając narzędzi opartych na sztucznej inteligencji. Zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego oraz wie w jaki sposób korzystać z ich pomocy. Rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. Stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych).

Działalność wychowawcza szkoły

Obejmuje:

- I. Kształtowanie postaw, wartości i norm kulturowych. Rozwijanie patriotyzmu oraz zasad poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na wartości kulturowe Europy i świata. Budowanie poczucia przynależności do wspólnoty regionalnej, lokalnej tożsamości oraz więzi z historią swojej „małej ojczyzny”;
- II. Przygotowanie do życia w społeczeństwie kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi;
- III. Rozwijanie umiejętności społecznych i obywatelskich m.in. przez propagowanie idei wolontariatu;
- IV. Pomoc w planowaniu własnej ścieżki życiowej;
- V. Budowanie wzajemnych relacji w społeczności szkolnej opartych na zaufaniu i życzliwości. Integracja zespołu klasowego - wzmacnianie wśród uczniów więzi, zacieśnianie relacji, kształtowanie postaw społecznych;
- VI. Wspomaganie i wspieranie rozwoju dziecka w przyjaznym, bezpiecznym zdrowym środowisku (współpraca szkoły z rodzicami lub opiekunami uczniów). Uwzględnienie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wszystkich uczniów. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny;
- VII. Rozwijanie i wspieranie kreatywności i przedsiębiorczości;
- VIII. Adaptacja nowoprzybyłych uczniów z doświadczeniem migracyjnym oraz asymilacja w nowej społeczności szkolnej i środowisku lokalnym. Podtrzymywanie rozwoju tolerancji dla innych narodów, innowierców oraz ras. Przekazanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy. Zapewnienie działań z zakresu interwencji kryzysowej, jeśli pojawi się taka potrzeba.

Działalność profilaktyczna szkoły

Obejmuje:

- I. Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych oraz postaw funkcjonowania w środowisku według zasad rozwoju zrównoważonego (postaw proekologicznych). Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne;
- II. Profilaktyka zachowań ryzykownych. Przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy rówieśniczej alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniu od wyrobów tytoniowych, leków, odżywek, napojów energetyzujących, dopalaczy, gier komputerowych, hazardu, hejtu oraz wykluczeniu społecznemu. Reagowanie na przejawy depresji, samotności;

- III. Przygotowanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów internetowych i bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni;
- IV. Kształtowanie postaw proekologicznych. Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za środowisko – nasze wspólne dobro.

Czynniki chroniące

Poprzez czynniki chroniące rozumiemy „właściwości indywidualne, relacje z bliskimi osobami, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego, które mogą neutralizować lub kompensować negatywne działanie czynników ryzyka, zwiększając ogólną odporność jednostki, wyzwalać energię i procesy odwrotne do tych, które prowadzą do choroby, zaburzenia lub nieprzystosowania” (definicja za Ostaszewskim).

Obecnie wyróżnia się dwie grupy tych czynników: „czynniki chroniące, które kompensują redukują ryzyko wśród dzieci narażonych na przeciwności losu oraz czynniki dobrostanu. Czynniki dobrostanu pełnią funkcje ochronne w przypadku działania czynników ryzyka, ale zarazem służą wspieraniu zdrowego rozwoju i dobrego przystosowania dzieci i młodzieży nieobarczonych szczególnym ryzykiem rozwoju problemów w przyszłości” (definicja za Ostaszewskim).

Indywidualne czynniki chroniące:

- 1) wysoki poziom inteligencji;
- 2) umiejętność koncentracji uwagi, rozmaite zdolności;
- 3) posiadanie umiejętności społecznych, pozytywny obraz siebie;
- 4) motywacja do osiągnięć, czyli aspiracje;
- 5) posiadanie celów życiowych i planów na przyszłość;
- 6) cechy związane w temperamentem: towarzyskie usposobienie, zdolności adaptacyjne oraz mechanizmy samokontroli, które umożliwiają radzenie sobie z negatywnymi emocjami oraz kontrolę własnych impulsów.

Rodzinne czynniki chroniące:

- 1) więź emocjonalna rodzica z dzieckiem;
- 2) okazywanie dziecku wsparcia i zainteresowania przez rodziców;
- 3) dobre porozumiewanie się z dzieckiem;
- 4) zaangażowanie w sprawę dziecka, w tym w naukę;
- 5) czuwanie nad zachowaniem i bezpieczeństwem dziecka poprzez ustalenie jasnych zasad i oczekiwań wobec dziecka;
- 6) monitorowanie przez rodziców czasu wolnego dziecka.

Szkolne czynniki chroniące:

- 1) dobry, pozytywny klimat szkoły, wsparcie ze strony nauczycieli;
- 2) dobre relacje w grupach rówieśniczych;
- 3) dobre relacje pomiędzy uczniami a ich nauczycielami;
- 4) uczestnictwo rodziców w życiu szkoły;
- 5) umożliwienie uczniom wspólnego z dorosłymi podejmowania istotnych dla nich decyzji, sprzyjające bezpieczeństwu zasady i normy szkolne oraz konsekwentne ich przestrzeganie, tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu sukcesów w nauce oraz nagradzanie tych osiągnięć, a także docenianie samodzielnego myślenia i zaangażowania uczniów;
- 6) zapobieganie agresji rówieśniczej, dyskryminacji i nietolerancji, budowanie wzajemnego zaufania;
- 7) zaangażowanie nauczycieli w rozwiązywanie konfliktów pomiędzy uczniami.

Środowiskowe czynniki chroniące (środowisko pozarodzinne, ważni rówieśnicy i osoby dorosłe, środowisko lokalne):

- 1) nawiązywanie przyjaźni z konstruktywnymi rówieśnikami, czyli młodymi ludźmi, którzy swoim zachowaniem dają wyraz akceptacji dla norm społecznych, posiadają aspiracje edukacyjne oraz wykazują postawy prospołeczne, np. angażują się w działania na rzecz innych;
- 2) osoby ważne w życiu dziecka, którymi mogą być osoby dorosłe spoza rodziny, np. trenerzy, nauczyciele, księża, służące nastolatkom wsparciem, poradą, czuwające nad ich prawidłowym rozwojem;
- 3) przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo;
- 4) dostęp do miejsc umożliwiających zaangażowanie w konstruktywną działalność, np. w klubach, wspólnotach, wolontariatach;
- 5) nieformalna kontrola sąsiedzka, polegająca na reagowaniu w sytuacji łamania norm społecznych, czyli wtedy, gdy młodzi ludzie używają substancji psychoaktywnych, wdają się w bójki.

Czynniki ryzyka

Zgodnie z definicją zaproponowaną przez Johna Coie i współautorów czynniki ryzyka to właściwości indywidualne lub cechy środowiska społecznego: „które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia, większym nasileniem i dłuższym czasem trwania istotnych problemów dotyczących zdrowia psychicznego.” (definicja za J. Coie)

Indywidualne czynniki ryzyka:

- 1) czynniki osobowościowe, w tym temperament;
- 2) deficyty poznawcze, takie jak trudności ze skupieniem uwagi czy niski poziom inteligencji, (powodujące przyczyny niepowodzeń w nauce);
- 3) wczesne zachowania problemowe.

Rodzinne czynniki ryzyka, tu wyróżniane są dwie grupy:

- 1) czynniki związane z charakterystyką i problemami występującymi w rodzinie (np. niski status socjoekonomiczny, bezrobocie, niskim poziom wykształcenia rodziców, uzależnienia rodziców od alkoholu, substancji psychoaktywnych, negatywny przykład rodzeństwa, włączanie dziecka w konflikty rodziców oraz stosowanie przemocy wobec dzieci);
- 2) czynniki związane z realizacją ról rodzicielskich (np. brak dbałości o zdrowie przez matkę podczas ciąży, zaniedbywanie dziecka, trudności komunikacyjne w rodzinie, brak spójności i konsekwencji wychowawczej rodziców, brak jasnych norm i zasad odnośnie zachowania dziecka, brak nadzoru i kontroli rodzicielskiej).

Szkolne czynniki ryzyka - czynniki ryzyka powiązane z funkcjonowaniem dziecka w szkole to:

- 1) niepowodzenia szkolne, których podłożem mogą być deficyty poznawcze, wpływy rówieśnicze w tym odrzucenie przez rówieśników, brak akceptacji rówieśników;
- 2) zaniedbania ze strony rodziców, brak wsparcia ze strony nauczycieli.

Czynniki środowiskowe - środowisko lokalne:

- 1) szkoła - niekorzystny klimat społeczny, niski poziom nauczania oraz brak należytej opieki i wsparcia ze strony nauczycieli;
- 2) miejsce zamieszkania - dostępność substancji psychoaktywnych w środowisku, wysoki poziom zagrożenia przestępczością, ubóstwo, bezrobocie oraz dezorganizacja życia społecznego, którego przejawem jest brak reakcji dorosłych na łamanie norm i zasad przez mieszkańców.

Identyfikacja problemu

Bazą do ewaluacji Szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego jest analiza potrzeb, problemów i możliwości uczniów oraz specyfika środowiska lokalnego.

W celu przeprowadzenia ewaluacji Szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego w czerwcu 2025r. w Szkole Podstawowej im. Stanisława Wyspiańskiego w Bibicach podjęto następujące działania:

- 1) opracowano sprawozdania działalności specjalistów szkolnych w roku szkolnym 2024/2025 oraz sprawozdań wychowawców na temat sytuacji wychowawczej w klasie w zakresie problemów związanych z ryzykownymi zachowaniami;
- 2) przeanalizowano Szkolny Program wychowawczo – profilaktyczny 2024/2025 w celu sprawdzenia efektów i oczekiwanych rezultatów, przeprowadzono wywiad z pedagogami szkolnymi i pozostałymi specjalistami;
- 3) wykorzystano wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły;
- 4) przeanalizowano dokumentację szkolną (notatki służbowe);
- 5) zapoznano się z bieżącymi materiałami na temat bezpieczeństwa dzieci w Internecie, podejmowania zachowań ryzykownych, zapoznano się z zaleceniami do pracy.

W czerwcu 2025 roku przeprowadzono ankietę ewaluacyjną dla uczniów (załącznik 1). Uczniowie w większości, bo aż w ponad 75 % odpowiedzieli, że czują się bezpiecznie w szkole i są akceptowani przez rówieśników w klasie. Uczniowie w ankiecie odpowiedzieli, że w szkole uczyli się norm obowiązujących w grupie społecznej, mieli możliwość rozwijania swoich zainteresowań oraz chętnie brali udział w akcjach charytatywnych. Zapytani o swoją klasę odpowiedzieli, że starali się być dla siebie życzliwi i mili, rozwiązywali trudne dla nich sprawy, mieli możliwość wypowiedzenia się oraz poznawali swoje mocne strony. Ponad 90% uczniów w ankiecie odpowiedziało, że w poprzednim roku szkolnym pogłębiło wiedzę dotyczącą zdrowego i ekologicznego trybu życia. Program wychowawczo –profilaktyczny w większości jest pozytywnie odbierany przez ankietowanych uczniów.

Po przeanalizowaniu w/w dokumentów, przeprowadzonych ankiet oraz bieżących obserwacji należy wnioskować, iż trzeba dążyć do zintensyfikowania działań psychoprofilaktycznych dla całych zespołów klasowych oraz realizować różne działania uczące postaw interpersonalnych, współpracy w grupie i samopoznania, co przekłada się na korelacje międzyludzkie. Należy również kontynuować zajęcia integracyjne w klasach, zapewnić dzieciom udział w lekcjach poświęconych postawom asertywności, radzenia sobie ze stresem. W dalszym ciągu należy podejmować działania poświęcone przeciwdziałaniu przemocy, a także kontynuować edukację o zagrożeniach internetowych, zdrowiu psychicznym oraz promować wiedzę na temat zdrowego odżywiania się i niebezpieczeństwa stosowania używek.

Rodzice w przeprowadzonej ankiecie (załącznik 2) w większości (76%), są zadowoleni z realizacji przez Szkołę Programu wychowawczo- profilaktycznego. Według rodziców, obszarem na który trzeba zwrócić szczególną uwagę jest reagowanie na przejawy zachowań ryzykownych.

Rodzice uczniów wskazują na potrzebę dalszego prowadzenia działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy. Wskazują ponadto potrzebę dalszych działań profilaktycznych traktujących o: uzależnieniach od używek, napojów energetycznych, gier komputerowych oraz cyberprzemocy. Bardzo istotnym aspektem, na jaki rodzice zwrócili uwagę jest wykluczenie społeczne. Rodzice proponują stosowanie praktycznych i interaktywnych form wsparcia, tj.: spotkań, warsztatów, rozmów, ćwiczeń, integracji. Rodzice chcieliby, aby ich dzieci uczone były samoobrony i zachowania się w sytuacji zagrożenia. Ponadto wskazują na potrzebę zajęć z zakresu radzenia sobie z emocjami, pierwszej pomocy, warsztatów dot. hejtu i wykluczenia. Kolejną potrzebą jaką wskazali rodzice jest edukacja uświadamiająca nt. zaburzeń takich jak Zespół Aspergera, ADHD (jak rozpoznawać, jak reagować, jak wspierać).

Ponadto we wrześniu 2025 roku przeprowadzono diagnozę w oparciu o badania ankietowe adresowane do nauczycieli. Nauczyciele przekazali, że najistotniejszym elementem Programu wychowawczo-profilaktycznego jest współpraca szkoły z rodziną, rozwój kompetencji emocjonalnych i zdrowia psychicznego, profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postaw społecznych oraz wspieranie zainteresowań i pasji uczniów. Zdecydowana większość ankietowanych (90%) uważa, że program realizowany w szkole jest odpowiedni do potrzeb naszej placówki. Prawie wszyscy ankietowani uznali, że Program wychowawczo – profilaktyczny właściwie realizuje działania mające na celu kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz proekologicznych. Nauczyciele wskazali, że należy zwrócić szczególną uwagę na uzależnienia uczniów oraz wsparcie w nawiązywaniu poprawnych relacji w grupie w związku z wykluczeniem i izolacją, a także podjąć działania mające wspierać zdrowie psychiczne uczniów. Ankietowani przekazali, że tematami na które należy zwrócić szczególną uwagę na lekcjach wychowawczych są: uzależnienia od telefonów (90% ankietowanych) i sieci (70%), hejt (83%), wykluczenie rówieśnicze (79%), cyberprzemoc (67%) oraz depresja, samookaleczenia i myśli samobójcze wśród dzieci (50%). Ponad 70% ankietowanych nauczycieli uznało, iż problemami w szkole z zakresu wychowania i profilaktyki są: uzależnienia od telefonu, brak wzajemnego szacunku wśród uczniów, nieprzestrzeganie norm kultury osobistej i społecznej, natomiast ponad połowa ankietowanych wskazała małą samodzielność uczniów w wywiązywaniu się z obowiązków ucznia oraz brak szacunku uczniów do nauczycieli i innych pracowników szkoły. Nauczyciele w ankiecie uznali, że w szkole jest realizowana odpowiednia ilość programów profilaktycznych. Ankietowani przekazali również swoje propozycje tematyki programów profilaktycznych, które według nich byłyby odpowiednie dla uczniów Szkoły Podstawowej w Bibicach. Są to tematy nakierowane na: profilaktykę uzależnień, bezpieczeństwo fizyczne oraz cyfrowe, zapobieganie przemocy w szkole oraz zagadnienia związane z cyberprzemocą, poprawne relacje rówieśnicze.

W ostatnich latach dynamicznie wzrosło zagrożenie płynące ze strony Internetu, multimediiów. Analiza **badania zewnętrznego**, tj: Raportu z badania dotyczącego zdrowia psychicznego, poczucia własnej wartości i sprawczości wśród młodych ludzi UNaweza 2023r. oraz Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce przeprowadzona przez Fundację Dajemy Dzieciom siłę 2023r., wskazuje w dalszym ciągu na rosnącą liczbę uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Utrzymującym się nadal zjawiskiem jest również cyberprzemoc, której doświadczają dzieci. W związku z tym rolą nauczycieli, wychowawców, psychologa i pedagogów jest:

- 1) rozpoznawanie problemów związanych z cyberprzemocą i cyberuzależnieniami w środowisku szkolnym;
- 2) edukacja dzieci i młodzieży, w celu poszerzenia świadomości w/w problemów;
- 3) wskazanie uczniom metod radzenia sobie w sytuacji uzależnienia od multimediiów i Internetu;
- 4) rozwój umiejętności radzenia sobie w sytuacji doświadczenia cyberprzemocy lub bycia jej świadkiem;
- 5) przekazanie wiedzy z zakresu przeciwdziałania cyberuzależnieniom oraz przemocy w Sieci;
- 6) poszerzenie roli nauczycieli w przekazywaniu wiedzy na temat szkodliwości środków psychoaktywnych;
- 7) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie cyberprzemocy i cyberuzależnieniom;
- 8) rozbudzanie w uczniach wszechstronnych zainteresowań i ciekawości otaczającego świata;
- 9) zwiększenie szacunku do zasad i panujących norm;
- 10) podnoszenie poczucia własnej wartości uczniów, bazowanie na ich mocnych stronach;
- 11) podejmowanie działań wzmacniających integrację uczniów;
- 12) zobowiązanie rodziców do odpowiedzialności za edukację swoich dzieci w sferze środków psychoaktywnych, cyberprzemocy oraz problemów sfery psychicznej

Cele i działania do realizacji

Ogólny:

Eliminowanie zachowań niebezpiecznych, wzrost poczucia bezpieczeństwa w szkole, profilaktyka uzależnień, kształtowanie i wzmacnianie prozdrowotnych, odpowiedzialnych i bezpiecznych postaw uczniów, którzy starają się być wrażliwymi, młodymi ludźmi, przestrzegającymi norm społecznych, wykazującymi się szacunkiem wobec innych, postawą wzajemnej tolerancji oraz pielęgnującymi tradycję szkolną, regionalną i narodową.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA		
CELE STRATEGICZNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPODZIEWANE EFEKTY
<p>I. Kształtowanie postaw, wartości i norm kulturowych. Rozwijanie patriotyzmu oraz zasad poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na wartości kulturowe Europy i świata. Budowanie poczucia przynależności do wspólnoty regionalnej, lokalnej tożsamości oraz więzi z historią swojej „małej ojczyzny”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie ucznia w rozszerzające się stopniowo kręgi życia społecznego: rodzinę, region i ojczyznę; 2. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej; 3. Rozwijanie poszanowania postaw prospołecznych i dobra wspólnego; 4. Kształtowanie szacunku dla własnego państwa; 5. Rozwijanie aktywnego udziału w życiu społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej; 6. Kształtowanie tożsamości narodowej i współuczestnictwa w pielęgnowaniu tradycji; 7. Umożliwianie kreatywnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; 8. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności oraz szacunku dla symboli narodowych; 9. Kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie uroczystości szkolnych, państwowych; 10. Podkreślenie znaczenia wiedzy etnograficznej dla przyszłości kolejnych pokoleń mieszkańców gminy Zielonki przez udział w Tygodniu Kultury Ludowej, Święcie Stroju Krakowskiego i innych działaniach przybliżających bogactwo folkloru i kultury wsi podkrakowskiej; 11. Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie będą wzmacniali poczucie tożsamości narodowej i regionalnej oraz postawy patriotyczne; 2. Uczniowie będą znali normy i obyczaje, kulturowe, a także tradycje regionalne w szczególności związane z Gminą Zielonki; 3. Uczniowie będą znali i szanowali symbole narodowe; 4. Uczniowie będą umieli zachować się zgodnie z obowiązującymi normami podczas uroczystości szkolnych i państwowych; 5. Uczniowie będą znali wygląd stroju krakowskiego, będą umieli rozpoznać muzykę i tańce ludowe, będą znali twórców ludowych; 6. Uczniowie będą mieli świadomość przynależności europejskiej; 7. Uczniowie będą znali, szanowali i pielęgnowali tradycje szkolne, regionalne i narodowe; 8. Uczniowie z doświadczeniem migracyjnym będą czuli się akceptowani i bezpieczni; 9. Uczniowie z doświadczeniem migracyjnym będą nabywali biegłości w posługiwaniu się językiem polskim.
<p>II. Przygotowanie do życia w społeczeństwie -</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności nawiązywania relacji z drugą osobą 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń będzie znał zasady prawidłowych relacji społecznych

<p>kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wzmacnianie poczucia przynależności do rodziny, klasy, szkoły, grupy rówieśniczej, społeczności lokalnej, narodowej i międzynarodowej; 3. Nauka przestrzegania norm, zasad kulturalnego zachowania, zasad obowiązujących w danej grupie oraz zaspokajania potrzeb w sposób akceptowalny społecznie 4. Uczenie akceptowania zmian w środowisku społecznym; 5. Uczenie poszanowania mienia wspólnego; 6. Adaptacja nowych osób w środowisku szkolnym; 7. Nabycie umiejętności proszenia o pomoc także rówieśników; 8. Kształtowanie postaw troski o siebie i innych 	<p>i interpersonalnych w życiu szkolnym i publicznym;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Uczeń będzie utożsamiał się z grupą rówieśniczą i społeczną; 3. Uczeń będzie znał zasady kulturalnego zachowania i będzie przestrzegać norm współżycia społecznego; 4. Uczeń będzie używać zwrotów grzecznościowych; 5. Uczeń będzie wrażliwy na potrzeby innych osób; 6. Uczeń będzie wykazywać szacunek względem innych osób.
<p>III. Rozwijanie umiejętności społecznych i obywatelskich m.in. przez propagowanie idei wolontariatu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności; 2. Aktywne działanie w obszarze pomocy koleżeńskiej; 3. Wypracowanie systemu włączania młodzieży do działań o charakterze wolontariackim; 4. Wykorzystanie ich umiejętności i zapału w pracach na rzecz szkoły i środowiska szkolnego; 5. Wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń będzie wrażliwy i otwarty na potrzeby innych; 2. Uczeń będzie znał pojęcie empatii; 3. Uczeń będzie miał możliwość uczestnictwa w działaniach wolontariatu szkolnego lub pozaszkolnego; 4. Uczeń będzie miał możliwość włączania się w zbiórki charytatywne; 5. Uczeń będzie miał możliwość angażowania się w życie społeczne.
<p>IV. Pomoc w planowaniu własnej ścieżki życiowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu, świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej, zawodu, określenie własnych predyspozycji, m.in poprzez 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie poznają swoje mocne i słabe strony; 2. Uczniowie będą poszukiwali własnej ścieżki kształcenia i własnych predyspozycji;

	<p>promowanie kształcenia zawodowego;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kształcenie umiejętności analizy mocnych i słabych stron; 3. Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów; 4. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie; 5. Przełamywanie barier emocjonalnych; 6. Wyrabianie szacunku dla samego siebie; 7. Planowanie własnego rozwoju. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Uczniowie będą mieli poczucie odpowiedzialności za swoją własną przyszłość; 4. Uczeń będzie miał możliwość poznania oferty szkół ponadpodstawowych.
<p>V. Budowanie wzajemnych relacji w społeczności szkolnej opartych na zaufaniu i życzliwości. Integracja zespołu klasowego wzmacnianie wśród uczniów więzi, zacieśnianie relacji, kształtowanie postaw społecznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie warunków partnerskiej współpracy i zapewnienie dobrej atmosfery pełnej zaufania i przyjaznych relacji między uczniami- nauczycielami- rodzicami i środowiskiem lokalnym; 2. Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; 3. Podnoszenie kompetencji interpersonalnych u uczniów; 4. Wzmacnianie u uczniów poczucia własnej wartości; 5. Podejmowanie działań integrujących uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie będą rozpoznawać własne emocje oraz emocje innych; 2. Uczniowie będą znali zasady funkcjonowania w grupie rówieśniczej i społecznej; 3. Uczniowie będą ćwiczyli aktywne słuchanie; 4. Uczniowie będą dla siebie życzliwi i koleżeńscy.
<p>VI. Wspomaganie i wspieranie rozwoju dziecka w przyjaznym, bezpiecznym zdrowym środowisku (współpraca szkoły z rodzicami lub opiekunami uczniów). Uwzględnienie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wszystkich uczniów. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych; 2. Uświadomienie rodzicom ich decydującej roli w zakresie kontroli nad sposobami korzystania przez dziecko z Internetu; 3. Zapoznanie rodziców ze sposobami kontrolowania i ograniczania dostępu dziecka do wybranych, niepożądanych treści; 4. Uświadomienie rodzicom ich praw i obowiązków wynikających z Ustawy o systemie oświaty oraz Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzice biorą czynny udział w życiu szkoły oraz angażują się w działania wychowawcze na jej terenie; 2. Rodzice w razie potrzeb korzystają z porad specjalistów; 3. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i społecznego dzieci; 4. Przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach PPP oraz orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego; 5. Pedagogizacja rodziców; 6. Poprawa sytuacji domowej dzieci, których rodzice popełniają błędy wychowawcze, stosują

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Rozpoznawanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka; 6. Rozpoznanie indywidualnych możliwości psychofizycznych każdego dziecka; 7. Współpraca pomiędzy wychowawcami, specjalistami i rodzicami; 8. Współpraca szkoły z instytucjami wspierającymi rodzinę. 	<p>przemoc lub dopuszczają się zaniedbań;</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Większa spójność systemów wychowawczych w domu i w szkole, dzięki której oddziaływania wychowawcze są efektywne; 8. Efektywne rozwiązywanie problemów dziecka.
<p>VII. Rozwijanie i wspieranie kreatywności i przedsiębiorczości.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie do myślenia asocjacyjnego (umiejętności tworzenia skojarzeń, które są niespodziewane i zaskakujące, a przy tym przynoszą korzyść i są zrozumiałe dla otoczenia); 2. Wdrażanie do pracy w grupach - grupowe tworzenie rozwiązań - techniki twórczego myślenia; 3. Stymulowanie i motywowanie do myślenia i poszukiwania; 4. Stosowanie metod aktywizujących na lekcjach w tym metodę projektów, gier dydaktycznych, dyskusji; 5. Stwarzanie sytuacji odkrywania, prezentowania i rozwijania swoich zainteresowań; 6. Rozwijanie sztuki negocjacji; 7. Zwiększanie aktywności uczniów w ramach pracy zespołowej; 8. Wdrażanie do myślenia analitycznego; interdyscyplinarne podejście do przedmiotów przyrodniczych i ścisłych; 9. Wspieranie umiejętności cyfrowych; 10. Zwiększanie zaangażowania uczniów w proces nauczania 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie umieją współpracować w małych grupach lub zespołach; 2. Uczniowie umieją poszukiwać rozwiązań stawianych problemów; 3. Uczniów cechuje chęć poznawania; 4. Uczniowie umieją kulturalnie wyrażać swoje myśli, przedstawiać argumenty, podejmować konstruktywną dyskusję; 5. Uczniowie umieją przedstawić swoją pracę; 6. Uczniowie umieją analizować i dzielić fakty, wskazać mocne i słabe strony; 7. Uczniowie wnikliwie poszukują rozwiązań danego problemu; 8. Uczeń umieją wykorzystywać zdobyte informacje; 9. Uczniowie umieją korzystać z urządzeń multimedialnych i zasobów Internetu; 10. Uczniowie rozwijają umiejętności logicznego myślenia i zdolności matematyczne.

	poprzez promowanie oceniania kształtujących.	
<p>VIII. Adaptacja nowoprzybyłych uczniów z doświadczeniem migracyjnym oraz asymilacja w nowej społeczności szkolnej i środowisku lokalnym. Podtrzymywanie rozwoju tolerancji dla innych narodów, innowierców oraz ras. Przekazanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy. Zapewnienie działań z zakresu interwencji kryzysowej, jeśli pojawi się taka potrzeba.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adaptacja nowoprzybyłych dzieci i ich opiekunów; 2. Wspomaganie procesu adaptacji dzieci ukraińskich; 3. Integracja społeczności szkolnej; 4. Nauka języka polskiego, oswojenie z nowym otoczeniem i zasadami; 5. Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych; 6. Współpraca z placówkami pomocowymi /np. GOPS, SPPPPK w razie potrzeby/ udzielenie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego (gdy zajdzie taka potrzeba); 7. Analiza sytuacji rodzinnej uczniów cudzoziemskich, udzielenie wsparcia zgodnie z indywidualnymi potrzebami; 8. Pomoc nowoprzybyłym uczniom w razie potrzeby; 9. Określenie potrzeb psychologicznych i wychowawczych nowoprzybyłych uczniów; 10. Wsparcie emocjonalne dla uczniów w razie potrzeby; 11. Krzewienie tolerancji oraz wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka; 12. Rozmowy na temat tolerancji, akceptacji innych narodowości, wierzeń, poglądów; 13. Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa; 14. Kształtowanie poczucia tożsamości ze szkołą i społecznością lokalną; 15. Promowanie i kształtowanie umiejętności społecznych uczniów; 16. Zachęcanie rodziców, opiekunów uczniów nowoprzybyłych do 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń z doświadczeniem migracyjnym będzie dobrze czuł się w środowisku szkolnym; 2. Uczeń będzie nabywał biegłości w mowie i piśmie w języku polskim; 3. Uczniowie w razie potrzeb będą mogli korzystać z pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz opieki specjalistów szkolnych; 4. Uczniowie z doświadczeniami migracyjnymi będą integrowani z pozostałymi uczniami społeczności szkolnej.

	<p>podejmowania aktywnej współpracy ze szkołą;</p> <p>17. Organizowanie pogadań, szkoleń, warsztatów tematycznych.</p>	
DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA		
CELE STRATEGICZNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	SPODZIEWANE EFEKTY
<p>I. Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych oraz postaw funkcjonowania w środowisku według zasad rozwoju zrównoważonego (postaw proekologicznych). Dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznawanie siebie, śledzenie przebiegu swojego rozwoju; identyfikowanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych; 2. Poszerzenie wiedzy uczniów na temat zachowań prozdrowotnych, rozumienie, czym jest zdrowie, od czego zależy, dlaczego i jak należy o nie dbać. Propagowanie zdrowego stylu życia; 3. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi; 4. Wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości; 5. Rozwijanie umiejętności osobistych i społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do zadań i wyzwań codziennego życia; 6. Przygotowanie się do uczestnictwa w działaniach na rzecz zdrowia i tworzenia zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy, społeczności lokalnej; 7. Dbałość i wspieranie aktywności fizycznej uczniów, kształtowanie postaw prozdrowotnych; 8. Rozwijanie potrzeby kontaktu z naturą; 9. Kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych; 10. Rozumienie czym jest zdrowie psychiczne, poznanie sposobów dbania o kondycję emocjonalno-psychiczną; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń będzie znał i stosował zasady zdrowego stylu życia i odżywiania się; 2. Uczeń będzie znał i stosował zasady bezpiecznego funkcjonowania w społeczeństwie; 3. Uczeń będzie wiedział do kogo zgłosić się po pomoc; 4. Uczeń będzie znał i stosował zasady radzenia sobie w sytuacjach trudnych; 5. Uczeń będzie znał i stosował zasady funkcjonowania w życiu szkolnym i publicznym; 6. Uczeń będzie dążył do dobrostanu psychicznego i fizycznego; 7. Uczeń będzie znał i umiał zastosować numery alarmowe i zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia; 8. Uczeń wie, gdzie zgłosić się po wsparcie psychologiczne – pedagogiczne w sytuacjach trudnych, kryzysowych; 9. Uczeń zna podmioty udzielające wsparcia w przypadku pogorszenia stanu zdrowia i wie, jak skorzystać z pomocy.

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem, izolacją społeczną, depresją i innymi problemami natury psychicznej; 12. Rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje kryzysowe; 13. Nauka udzielania pierwszej pomocy. 	
<p>II. Profilaktyka zachowań ryzykownych. Przeciwdziałanie przemocy, w tym przemocy rówieśniczej, alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniu od wyrobów tytoniowych, leków, odżywek, napojów energetycznych, dopalaczy, gier komputerowych, hazardu, hejtu oraz wykluczeniu społecznemu. Reagowanie na przejawy depresji, samotności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikowanie się z rówieśnikami bez wyrażania agresji; 2. Unikanie stosowania przez ucznia przemocy; 3. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego rozładowania napięcia i pokonywania trudnych sytuacji emocjonalnych; 4. Kierowanie się empatią i życzliwością; 5. Poznanie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii oraz ze stosowania używek. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie umieją się komunikować w sposób akceptowalny społecznie; 2. Uczniowie umieją zredukować napięcie emocjonalne oraz radzić sobie z trudnymi emocjami; 3. Uczniowie znają zagrożenia płynące z podejmowania zachowań ryzykownych; 4. Uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się po pomoc w przypadku zauważenia przemocy rówieśniczej i zachowań ryzykownych.
<p>III. Przygotowanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów internetowych i bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnianie zasad bezpiecznego i właściwego zachowania się w Internecie, głównie poprzez promowanie internetowej etykiety; 2. WYROBIENIE postawy dystansu wobec przekazów elektronicznych i krytycyzmu wobec treści informacji w tym sztucznej inteligencji; 3. Uświadomienie uczniom faktu, że anonimowość w sieci jest tylko pozorna; 4. Pokazanie korzyści wpływających z właściwego korzystania z sieci; 5. Promowanie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli akcji i programów o różnym 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują zasady bezpiecznego korzystania z Internetu; 2. Uczniowie znają i stosują zasady kulturalnego zachowania się w Internecie; 3. Uczniowie umieją selekcjonować informacje zdobywane w sieci; 4. Uczniowie znają pozytywy i negatywy płynące z korzystania z Internetu; 5. Uczniowie znają i stosują zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy komputerze; 6. Uczniowie znają zasady bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowej w tym ze sztucznej inteligencji.

	<p>zasięgu na rzecz bezpiecznego Internetu;</p> <p>6. Uczulenie nauczycieli na problem bezpieczeństwa w sieci;</p> <p>7. Uczucie zasad ergonomii związanych z pracą/nauką przy komputerze;</p> <p>8. Pokazanie sposobów minimalizowania ryzyka wystąpienia wad wzroku związanych z długotrwałym korzystaniem z komputera;</p> <p>9. Uświadomienie negatywnego wpływu światła niebieskiego na sen.</p>	
<p>IV. Dbałość o edukację ekologiczną. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za środowisko jako nasze wspólne dobro.</p>	<p>1. Ekspozycja treści przyrodniczych na gazetkach ściennych i aktualizowanie ich;</p> <p>2. Troska o środowisko przyrodnicze podczas zabaw na świeżym powietrzu, spacerów i wycieczek;</p> <p>3. Rozbudzanie wrażliwości na piękno otaczającej nas przyrody i konieczność jej ochrony z uwzględnieniem gatunków chronionych;</p> <p>4. Rozwijanie w uczniach umiejętności dostrzegania zmian zachodzących w otaczającym środowisku oraz ich wartościowanie;</p> <p>5. Rozwijanie w uczniach umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy o środowisku na podstawie obserwacji, doświadczeń i eksperymentów;</p> <p>6. Wskazywanie uczniom właściwych postaw wobec zasobów naturalnych Ziemi;</p> <p>7. Rozwijanie odpowiedzialności za środowisko i potrzeby reagowania na problemy ekologiczne;</p> <p>8. Zachęcanie do udziału w konkursach ekologicznych;</p>	<p>1. Uczniowie znają i stosują zasady segregowania śmieci;</p> <p>2. Uczniowie dbają o otaczające ich środowisko i umieją przeciwdziałać jego degradacji i zaśmiecaniu;</p> <p>3. Uczniowie umieją wskazać destruktywny wpływ działalności człowieka na środowisko;</p> <p>4. Uczniowie dostrzegają interakcje człowiek – środowisko, środowisko – człowiek;</p>

Harmonogram, czyli struktura i sposób realizacji zadań uwzględniających wartości w wychowaniu, priorytety polityki oświatowej państwa, lokalne potrzeby i strategie profilaktyczne oraz informacje o konkretnych działaniach – adresowane do uczniów.

Harmonogram zgodny z planem pracy szkoły.

Programy, projekty i innowacje zgłoszone lub planowane do zgłoszenia do realizacji w roku szkolnym 2025/2026

LP.	Nazwa programu/ projektu/do kogo adresowany	Organizator	Odbiorcy
1.	Program “Fundacja Uniwersytet Dzieci”	Fundacja Uniwersytet Dzieci	Uczniowie klas 2d
2.	Akademia Bezpiecznego Puchatka	Marka Puchatek we współpracy z Biurem Prewencji oraz Biurem Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji	Uczniowie klas 1
3.	Fitschool	Fundacja Medicover	Uczniowie klas 1b, 1e, 1a 2d
4.	Domowi detektywi “Jaś i Małgosia na tropie”	GOPS za pośrednictwem Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Uczniowie klas 5
5.	“Kot w Tarapatach”	Krakowski Ośrodek Terapii KOT	Uczniowie klasy 3f
6.	“Bieg po zdrowie”	Główny Inspektor Sanitarny	Uczniowie klas 4
7.	Program “Trzymaj formę”	Główny Inspektorat Sanitarny, PFPŻ	Uczniowie klas 5c, 5d, 5f, elementy programu klasy 6-8
8.	Program “Znamie! Znam je?”	Główny Inspektorat Sanitarny, Fundacja “Gwiazda nadziei”, Akademia Czerniaka	Uczniowie klas 7
9.	“Zwierzęcy alfabet”	Eduprint	Uczniowie klasy 2f
10.	Program “Geoakcja”	Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk	Uczniowie klas 7
11.	Ogólnopolski program edukacyjny “Kreatywna matematyka”	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 240 ul. Weterynaryjna 3, 03-836 Warszawa	Uczniowie klasy 2f
12.	“Ekoeksperymentarium”	Zespół Mamy projekt, patronat Ministerstwa Klimatu i Środowiska	Uczniowie klas 1f, 1g
13.	Ogólnopolski program edukacyjny “MegaMisja”	Fundacja Orange	Uczniowie kla 1f, 1g

14.	Ogólnopolski projekt edukacyjny “Wiem. Czuje. Pomagam”	Fundacja Kulczyk Foundation	Uczniowie klas 1f, 1g
15.	Międzynarodowy projekt “Z Kulturą mi do twarzy”	Paulina Berkowska Mariusz Berkowski	Uczniowie klas 1
16.	Program “Mali matematycy”	Uniwersytet Dzieci	Uczniowie kl. 2d

Współpraca z rodzicami oraz działania profilaktyczne adresowane do rodziców realizowane są w ciągu całego roku szkolnego.

Realizatorzy szkolnych działań wychowawczo – profilaktycznych

Realizatorami działań wychowawczo- profilaktycznych na terenie szkoły są dyrektor, wicedyrektorzy, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, katecheci, pielęgniarka szkolna, specjaliści, przy współpracy z rodzicami ucznia.

1. Dyrektor/Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań wychowawczo-profilaktycznych:
  - a. stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczo - profilaktycznego w szkole;
  - b. dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczo - profilaktycznej i opiekuńczej szkoły;
  - c. nadzoruje realizację Szkolnego Programu wychowawczo - profilaktycznego;
  - d. organizuje doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych;
  - e. współpracuje z Zespołem Wychowawców, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim;
  - f. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.
2. Pedagog szkolny, psycholog szkolny, jako realizatorzy działań wychowawczo-profilaktycznych:
  - a. diagnozują środowisko wychowawcze;
  - b. wspierają proces wychowawczy nauczycieli i wychowawców, wspomagają rozwiązywanie problemów, organizują działania i poszczególne programy profilaktyczne oraz koordynują ich realizację, podejmują działania interwencyjne i mediacyjne, współpracują z rodzicami uczniów;
  - c. prowadzą działania psychoedukacyjne uczniów, rodziców i nauczycieli, współpracują z instytucjami wspierającymi;
  - d. zapewniają uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną, otaczają opieką dzieci z wszelkimi problemami;

- e. znają procedury interwencyjne w sytuacjach szczególnych zagrożeń;
  - f. dostarczają uczniom alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów;
  - g. kształtują umiejętności kontrolowania własnych reakcji emocjonalnych, przewycięzania złości, agresji, lęku, uczą radzenia sobie ze stresem;
  - h. dostarczają informacji o szkodliwości substancji uzależniających i skutkach ich zażywania.
3. Pedagog specjalny, jako realizator działań wychowawczo – profilaktycznych:
- a. Współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
    - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami;
    - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
    - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów;
  - b. udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami;
  - c. współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny);
  - d. przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.
4. Nauczyciel i wychowawca jako realizator działań wychowawczo- profilaktycznych:
- a. wychowawca zapoznaje uczniów oraz rodziców z wewnętrznymi przepisami regulującymi pracę szkoły oraz z obowiązującymi zwyczajami i tradycjami szkoły;
  - b. nauczyciele współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych;
  - c. nauczyciele reagują na przejawy nieodpowiednich zachowań w szkole;
  - d. nauczyciele przestrzegają obowiązujących procedur, udzielają pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych;
  - e. nauczyciele i wychowawcy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas ich pobytu w szkole;

- f. nauczyciele kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
  - g. nauczyciele i wychowawca współpracują z rodzicami na terenie szkoły oraz z wykorzystaniem e-dziennika;
  - h. nauczyciele i wychowawca wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia. Wychowawcy opracowują plan wychowawczo-profilaktyczny w oparciu o Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny i realizują go w trakcie roku szkolnego. Wychowawcy oceniają zachowanie uczniów zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
  - i. wychowawcy kształtują świadomość uczniów w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów;
  - j. nauczyciele stosują metody, formy pracy i techniki wychowawcze w pracy z uczniami, w celu przeciwdziałania agresji i przestępczości wśród młodzieży;
  - k. nauczyciele i wychowawcy monitorują potrzeby uczniów;
  - l. nauczyciele i wychowawcy uczą zachowań tolerancyjnych, empatycznych oraz wzmacniają u uczniów poczucie własnej wartości;
  - m. wychowawcy współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami, pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
  - n. wychowawcy wspierają uczniów potrzebujących pomocy;
  - o. wychowawcy dbają o dobre relacje w klasie;
  - p. wychowawcy podejmują działania profilaktyczne.
5. Samorząd uczniowski jako realizator działań wychowawczo – profilaktycznych:
- a. jest inicjatorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
  - b. uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej w szkole;
  - c. uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
  - d. współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną;
  - e. prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
  - f. reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
  - g. propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
  - h. dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

Instytucje współpracujące ze szkołą

Specjalistyczna Poradnia Pedagogiczno- Psychologiczną Powiatu Krakowskiego w Krakowie, inne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Poradnie Zdrowia Psychicznego, Ochrona Zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki, Sąd Rodzinny, kurator sądowy, kurator społeczny, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR w Krakowie i inne (wedle potrzeb).

Rodzice jako realizatorzy działań profilaktycznych

Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską, ponieważ nie jest zdolne do samodzielnego prowadzenia swoich spraw. Z tego względu wymaga pomocy i ochrony ze strony osób dorosłych. Taką pomoc i ochronę ma dziecku gwarantować przysługująca rodzicom władza rodzicielska.

Władza Rodzicielska to prawa i obowiązki rodziców względem ich dziecka. To rodzice mają pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci. Nauczyciele jedynie wspierają rodziców w dziele wychowania. Kierunek działalności wychowawczej w szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniem rodziców, jednak należy pamiętać, iż Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konwencja o Prawach Dziecka dopuszcza możliwość ingerencji w sferę władzy rodzicielskiej. Granicę władzy rodzicielskiej wyznacza dobro dziecka. Rodzice współdziałają ze szkołą za pośrednictwem Rady Rodziców i klasowych rad rodziców.

Rodzice, jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

- 1) współtworzenie Programu wychowawczo - profilaktycznego;
- 2) uczestniczenie w zebraniach;
- 3) udział w działaniach psychoedukacyjnych poświęconych zagadnieniom wychowawczym (rodzice mogą proponować formy spotkań i osoby prowadzące);
- 4) uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach;
- 5) indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami;
- 6) utrzymywanie systematycznego kontaktu z wychowawcą, w celu uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce, uzdolnień i przyczyn trudności w szkole;
- 7) ponoszenie odpowiedzialność materialnej za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez własne dzieci;
- 8) dbałość o właściwą formę spędzania wolnego czasu przez dzieci.

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte są w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego.

Ewaluacja programu

Ocena skuteczności Programu wychowawczo – profilaktycznego będzie poddana ewaluacji na podstawie obserwacji, analizy bieżących działań i ich efektów obserwowanych w roku szkolnym.

Plan pracy wychowawcy klasy na rok szkolny 2025/2026

oddział .....

wychowawca.....

Planowany termin realizacji	Planowane działania, zadania do realizacji, tematy lekcji wychowawczych; uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym realizowane w oddziale; programy i projekty realizowane w oddziale; plan wycieczek i wyjść

data i podpis wychowawcy .....

